

BEVARINGSFORENINGEN FOR VARDE KOMMUNE

PRESSEMEDDELELSE

Bevaringsforeningens uddeling af Roseprisen til Tane Hedevej 46, Blåvand, vil finde sted **mandag, den 27. april 2026, kl. 13.** Interesserede er meget velkomne.

Bevaringsforeningen i Varde Kommune uddeler en særlig "Rosepris" til en bygning, som efter foreningens mening fortjener at blive rost og påskønnet for bygningsbevaring. I år er valget faldet på ejendommen Tane Hedevej 46 i Blåvand beliggende i den historiske landsby Oksby.

Den trelængede gård var gået mere og mere i forfald og stråtaget delvist dækket med tagplader af bølgeeternit, da den blev opkøbt af Hans Hestbech med henblik på omdannelse til boligformål. Det blev dog hurtigt klart, at det ville blive en vanskelig opgave. Den nye ejer søgte da om tilladelse til nedrivning. Dette blev afslået af Varde Kommune, da gården var registreret som bevaringsværdig.

Gården er en del af den historiske landsby bestående af 13 større bevaringsværdige gårde fra 1800-tallet og omfattet af Lokalplan 05.01.L06 Øster Oksby. Bygningsmyndigheden krævede blandt andet, at nye vinduer skulle udføres som småsprossede af træ og med koblede rammer, der i parentes bemærket giver bedre isolering end termovinduer. Det blev endvidere godkendt, at staldlængen kunne indrettes til beboelse og udstyres med samme vinduestype.

Bevarelsen af gårdene med deres store karakteristiske stråtage og murværk i røde teglsten eller hvidkalket, der tydeligt ses i landskabet, er efter bevaringsforeningens opfattelse nok så væsentlig i dette område. Det samme gælder friholdelsen af de åbne kig imellem gårdene og ud over engene mod havet.

I Lokalplanen henvises blandt andet til, at Oksby er et af de 77 kulturmiljøer, der er udpeget i Vadehavsregionen i forbindelse med udgivelsen af Vadehavet Kulturarvsatlas 2007 gennem et samarbejde mellem Kulturarvsstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen og Miljøcenter Ribe og med deltagelse af repræsentanter for de omhandlede kommuner herunder Varde Kommune. Områderne er udvalgt på baggrund af en karakteristik af de naturmæssige, landskabelige, kulturhistoriske og arkitektoniske hovedtræk.

En enkelt detalje ved Tane Hedevej 46 vil vi dog godt komme med en bemærkning til. Den rødmaledede ladeport i nordlængen gemmer et stort vinduesparti, der giver lys til et stort aktivitetsrum indrettet i længen. Vinduespartiet er med til at gøre det attraktivt at opholde sig her. Vi tillader os at foreslå en mørkere farve på vindueskarm og rammer, så det bliver mindre iøjnefaldende, at vinduespartiet ikke er autentisk, men en tilføjelse. Eksempelvis sort eller mørk grøn.

Ligeledes har bygherren valgt at åbne op til kip i det meste af bygningen for derved at skabe en bedre frihøjde mellem gulv og tagkonstruktion. En ændring, der ikke umiddelbart er synlig set udefra. De tidligere arkengaf eller frontkviste i stråtaget og små vinduer i de valmede gavle benyttes nu som en form for ovenlys.

Det er absolut ikke nogen selvfølge, at bevaringshensyn tages seriøst, heller ikke inden for samme lokalplanområde. Lidt længere henne ad vejen, Tane Hedevej 40, ligger en ellers pænt restaureret gård med sit store stråtag på alle tre længer, mens et meget stort og skæmmende maskinhus i moderne materialer delvist forhindrer udsynet mod engene. Dette ønskede ejeren udvidet til den femdobbelte størrelse. Efter klage fra bevaringsforeningen til statens Planklagenævn er det dog lykkedes at forhindre udvidelsen, så man fortsat kan nyde de overordnede træk i dette unikke område.

BEVARINGSFORENINGEN FOR VARDE KOMMUNE

Værre gik det imidlertid på Hvidbjerg Strandvej 9, hvor en af de historiske gårde denne vinter er blevet nedrevet og fjernet ulovligt, som nogle måske har læst om i Jydske Vestkysten.

Men på Tane Hedevej er det på smukkeste vis lykkedes at skabe en fuldt tidssvarende bolig eller fritidsbolig, hvor gården set udefra falder naturligt ind i det historiske landsbymiljø. Samtidig er der efter fjernelse af nogle sekundære bygninger skabt et frit udsyn ned over de åbne strandenge mod havet i syd.

Som en beskeden tak for bygherrens og kommunens indsats vil vi gerne overrække et bundt klitroser af den hjemmehørende art *pimpinellifolia*, Ikke af den invasive art *hybenrose rogusa*. Klitrosen skulle ikke vokse sig så høj, at den vil tage udsigten til landskabet.

Arkitekt Leif H. Jacobsen
Tidligere byplanlægger i Blåvandshuk Kommune
Bevaringsforeningen for Varde Kommune